

Omgekeerd Inzamelen

Datum: 11 augustus 2014

Versie 3.0

Uitgevoerd door: Newcom Research & Consultancy B.V.

Auteurs: drs. S. Buitinga & de heer R. Sival, BSc.

Opdrachtgever: Gemeente Woerden
Mevr M. Stam

Inhoud

1. Achtergrond

2. Resultaten

- a. Grondhouding afvalscheiding
- b. Gedragseffecten
- c. Beleving
- d. Weerstanden en succesfactoren

3. Conclusies

The image features a 3D illustration of a line of human figures. On the left, a group of blue, stylized human figures stands on a light gray surface, holding hands and receding into the distance. This group transitions into a large, semi-transparent green rectangular area that covers the right side of the image. The green area has a fine grid pattern. Within this green area, the text "1. Achtergrond" is written in a white, sans-serif font. Below the text, a line of green, stylized human figures is visible, holding hands and receding into the distance. The overall composition suggests a transition from a specific group to a broader background or context.

1. Achtergrond

Wat is Omgekeerd Inzamelen?

Bij Omgekeerd Inzamelen worden grondstoffen, GFT, plastic en papier aan huis opgehaald en het restafval moeten de inwoners zelf naar een ondergrondse container brengen. Deze methode heeft de Gemeente Woerden middels een proef in de locaties Kamerik en Muntendreven in Snel en Polanen uitgevoerd.

Waarom Omgekeerd Inzamelen?

Vanuit de Europese unie en de nationale overheid wordt geëist van gemeenten dat zij 65% van het huishoudelijk afval gescheiden inzamelen en laten verwerken. Afval scheiden is beter voor het milieu, door hergebruik van grondstoffen.

Aanleiding van het onderzoek

- De Gemeente Woerden wil graag inzicht in de ervaringen van haar inwoners met de proef Omgekeerd Inzamelen en welke effecten de proef in hun perceptie heeft.
- Vanaf november 2013 is de gemeente Woerden gestart met de proef 'Omgekeerd Inzamelen' op twee locaties:
 - Kamerik
 - Muntendreven in Snel en Polanen.
- Gemeente Woerden wil als onderdeel van de evaluatie van de proef Omgekeerd Inzamelen de mening weten van de burgers die in het pilot-gebied wonen.
- In dit rapport vindt u de resultaten van dit onderzoek.

Wat zijn de hoofdvragen van dit onderzoek?

- 1.** *Wat is de **grondhouding** van de inwoners ten aanzien van afvalscheiding?*
- 2.** *Welke **gedragseffecten** heeft de proef Omgekeerd Inzamelen onder de inwoners?*
- 3.** *Hoe hebben de inwoners de proef Omgekeerd Inzamelen **ervaren**?*
- 4.** *Welke **weerstand** zijn weg te nemen en welke **succesfactoren** zijn te bevorderen?*

Onderzoeksopzet

Doelgroepen

De doelgroep van het onderzoek bestaat uit inwoners verdeeld over de huishoudens:

- Huishoudens Kamerik (984 huishoudens);
- Huishoudens Muntendreven in Snel en Polanen (330 huishoudens).

Methode

- Kwantitatief schriftelijk onderzoek in de periode van 1 mei 2014 t/m 22 mei 2014;
- Per post zijn alle huishoudens van Kamerik en Muntendreven uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek;
- De vragenlijst bevatte een begeleidende brief over de achtergrond van dit onderzoek.

Het onderzoek voldoet aan de eisen voor representativiteit

Respons is voldoende groot

- Er zijn **1.314** huishoudens benaderd, waarvan er **709** huishoudens hebben deelgenomen aan het onderzoek.
- In Muntendreven zijn 330 huishoudens benaderd, waarvan 168 huishoudens hebben deelgenomen.
- In Kamerik zijn 984 huishoudens benaderd, waarvan 541 huishoudens hebben deelgenomen.

Respons is voldoende hoog

- Het responspercentage van de totale doelgroep ligt op **54%**.
- Het responspercentage in Muntendreven ligt op 51%.
- Het responspercentage in Kamerik ligt op 54%.

De opbouw van de steekproef komt overeen met de totale populatie

- De exacte gegevens van de populatieverdeling van de huishoudens in Muntendreven en Kamerik uit de pilot zijn niet inzichtelijk. De steekproef komt in hoofdlijnen overeen met de populatieverdeling van de gemeente Woerden op basis van leeftijd en geslacht.
- Gezien het hoge responspercentage en de goede spreiding van de steekproef (zie volgende sheet) kunnen we aannemen dat de opbouw van de steekproef overeen komt met de totale populatie.

Responskenmerken

Geslacht	Kamerik (n=541)	Muntendreven (n=168)	Totaal (n=709)
Man	46%	50%	47%
Vrouw	52%	49%	51%
Geen antwoord	2%	1%	2%

Leeftijd	Kamerik (n=541)	Muntendreven (n=168)	Totaal (n=709)
18-25 jaar	1%	1%	1%
26-35 jaar	11%	12%	11%
36-45 jaar	12%	29%	16%
46-55 jaar	22%	26%	23%
56-65 jaar	23%	17%	22%
66 jaar en ouder	31%	15%	27%

Wie brengt het restafval weg?	Kamerik (n=541)	Muntendreven (n=168)	Totaal (n=709)
Ikzelf	68%	69%	69%
Mijn partner	17%	17%	17%
Mijn kind(eren)	2%	2%	2%
Mijn huisgenoten	0%	1%	0%
Familielid/ kennis/ buurtgenoot	1%	1%	1%
Anders	11%	10%	11%

Huishouden	Kamerik (n=541)	Muntendreven (n=168)	Totaal (n=709)
Eén persoon	20%	14%	18%
Twee personen	42%	35%	41%
Drie personen	15%	17%	15%
Vier personen	14%	23%	16%
Vijf personen	6%	8%	7%
Zes of meer personen	3%	1%	2%

2. Resultaten

- A. Grondhouding afvalscheiding
- B. Gedragseffecten
- C. Beleving
- D. Weerstanden en succesfactoren

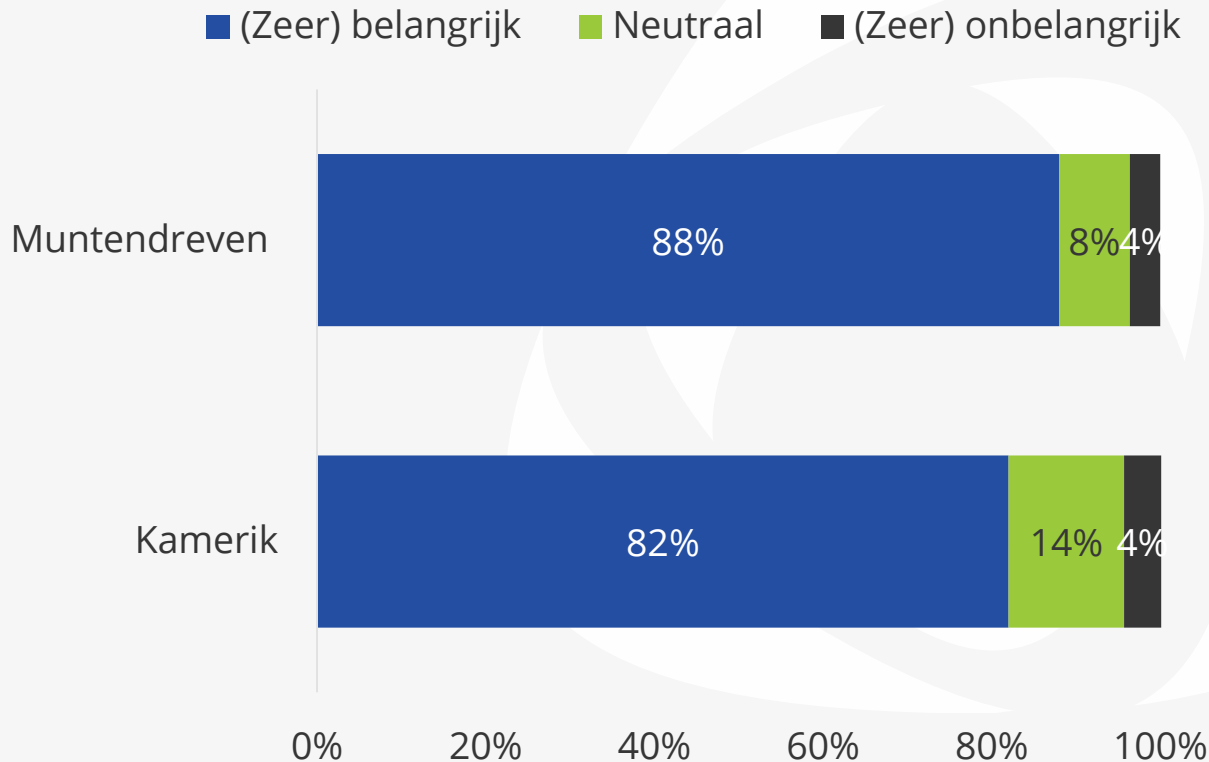
De resultaten worden getoond voor Muntendreven (n=168) en Kamerik (n=541).

A. Grondhouding afvalscheiding

Er is voldoende draagvlak voor Omgekeerd Inzamelen: vrijwel alle inwoners vinden afvalscheiding belangrijk, vooral wegens het milieu.

Ruim vier op de vijf inwoners vindt afvalscheiding belangrijk, vooral wegens het milieu.

In hoeverre vindt u het belangrijk dat afval wordt gescheiden?

Belangrijkste redenen om afval te scheiden*:

1. Het is goed voor het milieu (57%)
2. Ik vind dat afvalscheiding hoort (15%)
3. De afvalstoffenheffing is lager bij afvalscheiding (13%)

* Deze redenen gelden voor Muntendreven en Kamerik.

Er zijn geen significante verschillen tussen de wijken.

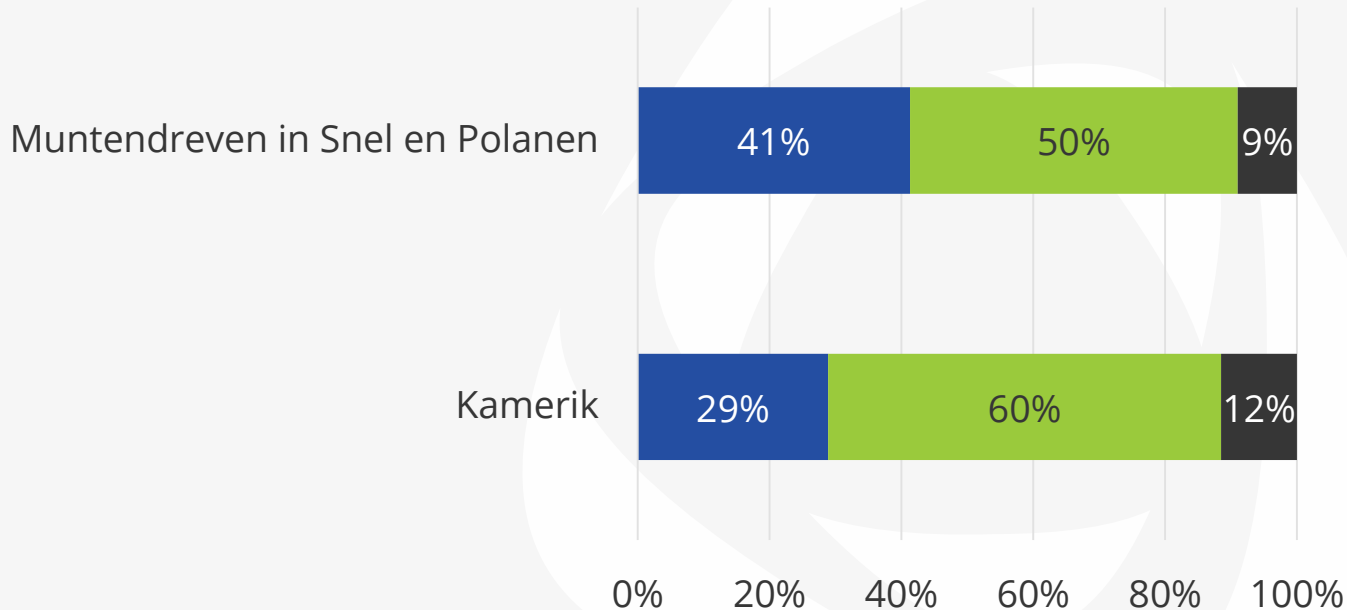
B. Gedragseffecten

In Muntendreven is men naar verhouding vaker afval gaan scheiden dan in Kamerik.

Er is daarnaast in beide wijken ruimte voor verdere verbetering.

In Muntendreven is men naar verhouding vaker afval gaan scheiden dan in Kamerik.

In hoeverre heeft u over het algemeen meer of minder aan afvalscheiding gedaan tijdens de proef Omgekeerd Inzamelen, ten opzichte van de periode voor de proef?

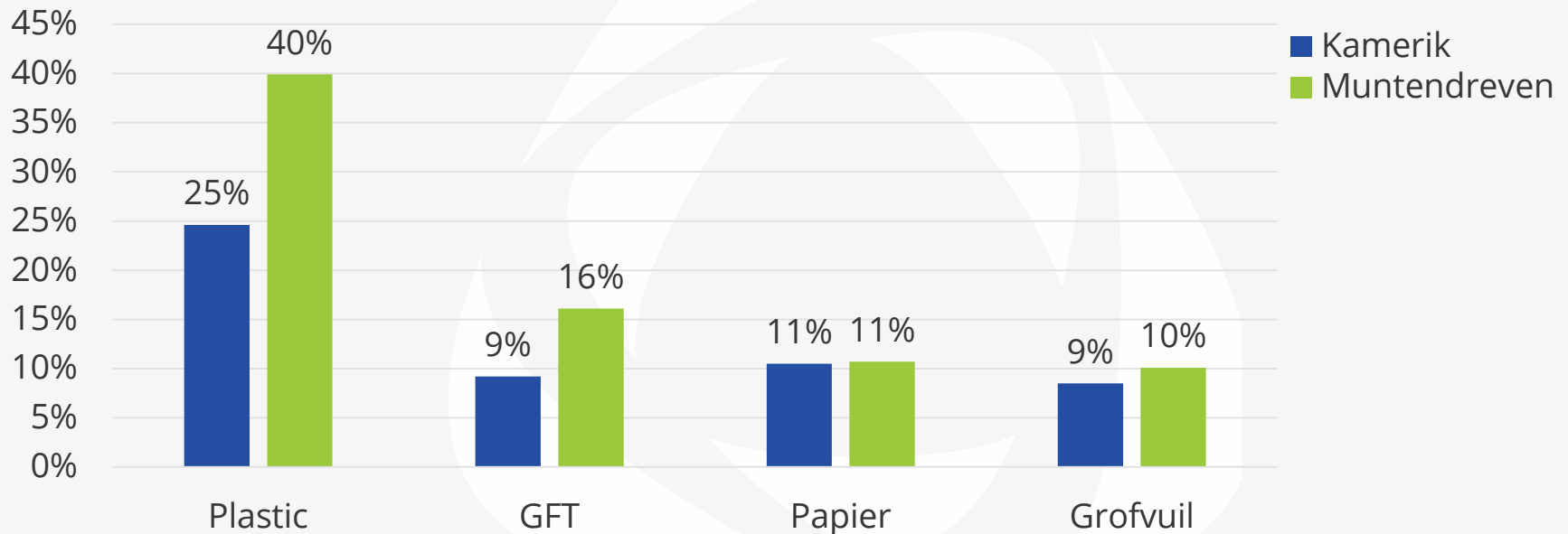
57% van de inwoners die evenveel aan afvalscheiding heeft gedaan is 56 jaar of ouder. 79% van de inwoners die evenveel aan afvalscheiding heeft gedaan, is woonachtig in Kamerik.

- Ik heb(veel) meer aan afvalscheiding gedaan
- Ik heb evenveel aan afvalscheiding gedaan
- Ik heb (veel) minder aan afvalscheiding gedaan

Men is vooral meer plastic gaan scheiden.

Kunt u per soort afval aangeven in hoeverre u dit meer of minder bent gaan scheiden tijdens de proef Omgekeerd Inzamelen, ten opzichte van voor de proef?

% respondenten dat aangeeft (veel) meer is gaan scheiden

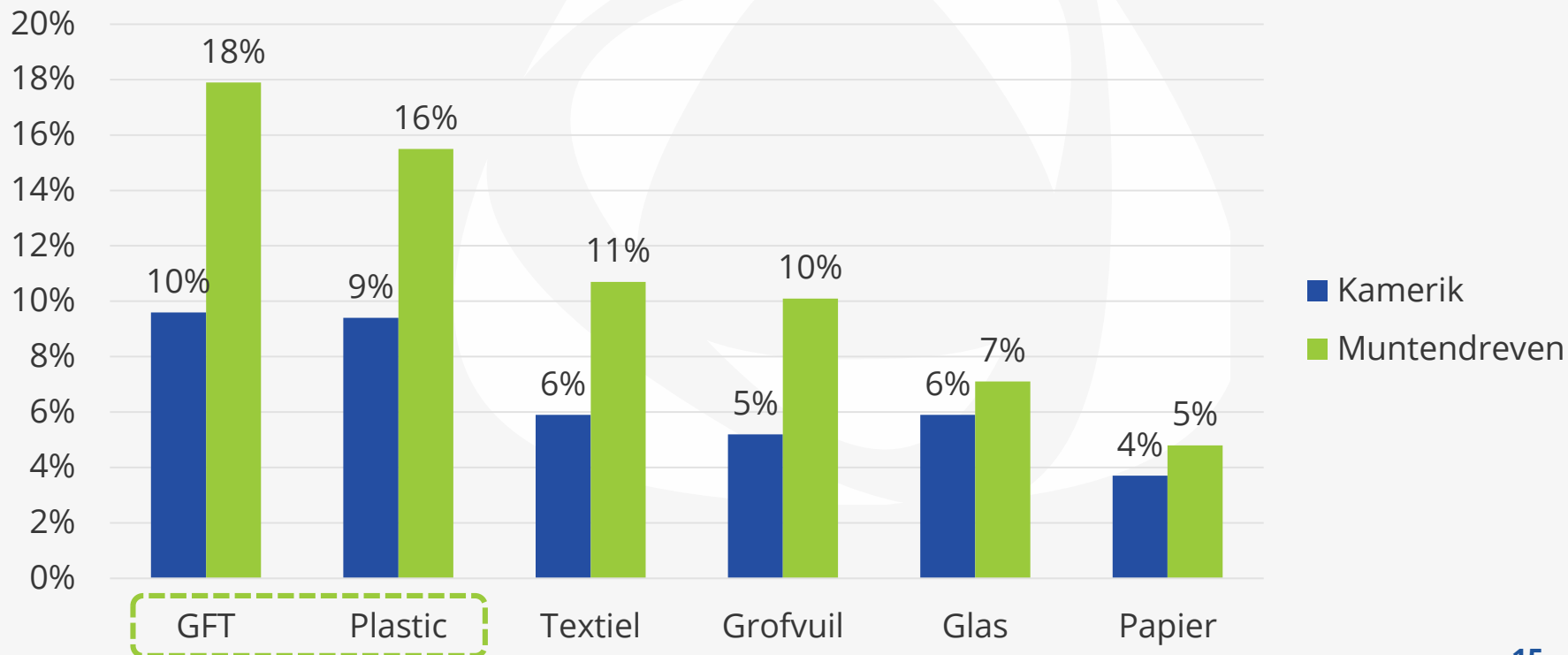
De inwoners zijn goed geïnformeerd over de proef:

- Vrijwel alle inwoners hebben voorafgaand aan de proef hierover de brief ontvangen (96%).
- Ongeveer één op de tien inwoners geeft aan in juli naar één van de inloopavonden te zijn geweest. Er zijn relatief meer inwoners van Kamerik dan van Muntendreven naar een inloopavond gegaan (respectievelijk 12% en 7%).

Ruim 2 op de 10 inwoners uit Kamerik ziet mogelijkheden om meer afval te scheiden t.o.v. 4 op de 10 inwoners uit Muntendreven.

24% van de inwoners uit Kamerik en 39% van de inwoners uit Muntendreven ziet mogelijkheden om (nog) meer afval te scheiden. Men denkt met name GFT en plastic afval nog beter te kunnen scheiden.

Welke van de onderstaande afvalstoffen denkt u zelf nog beter te kunnen scheiden?

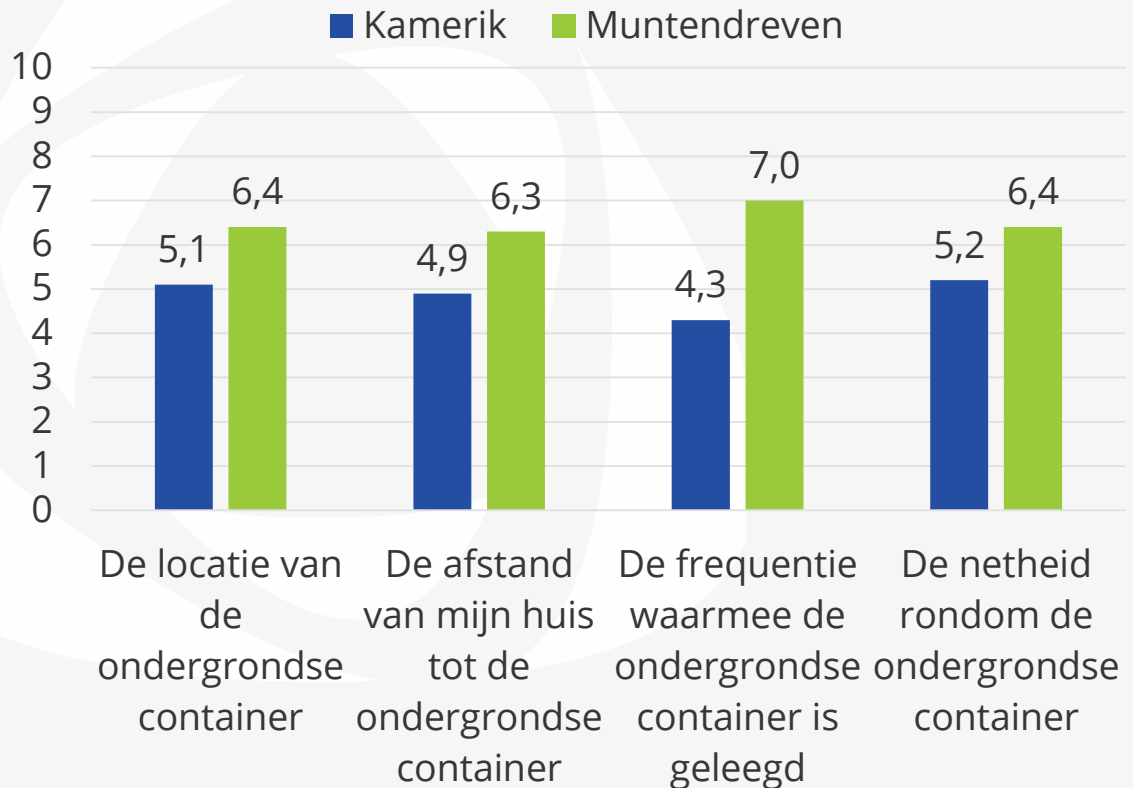
C. Beleving

Onder de inwoners uit Kamerik heerst een vrij negatieve beleving van de proef Omgekeerd Inzamelen. Inwoners uit Muntendreven zijn positiever.

De inwoners uit Kamerik beoordelen de afvalinzameling in de proef op alle fronten laag. In Muntendreven is men meer tevreden.

- In Kamerik beoordeeld men de algemene tevredenheid met een onvoldoende(4,0);
- In Muntendreven beoordeeld men de algemene tevredenheid met een voldoende (5,7).

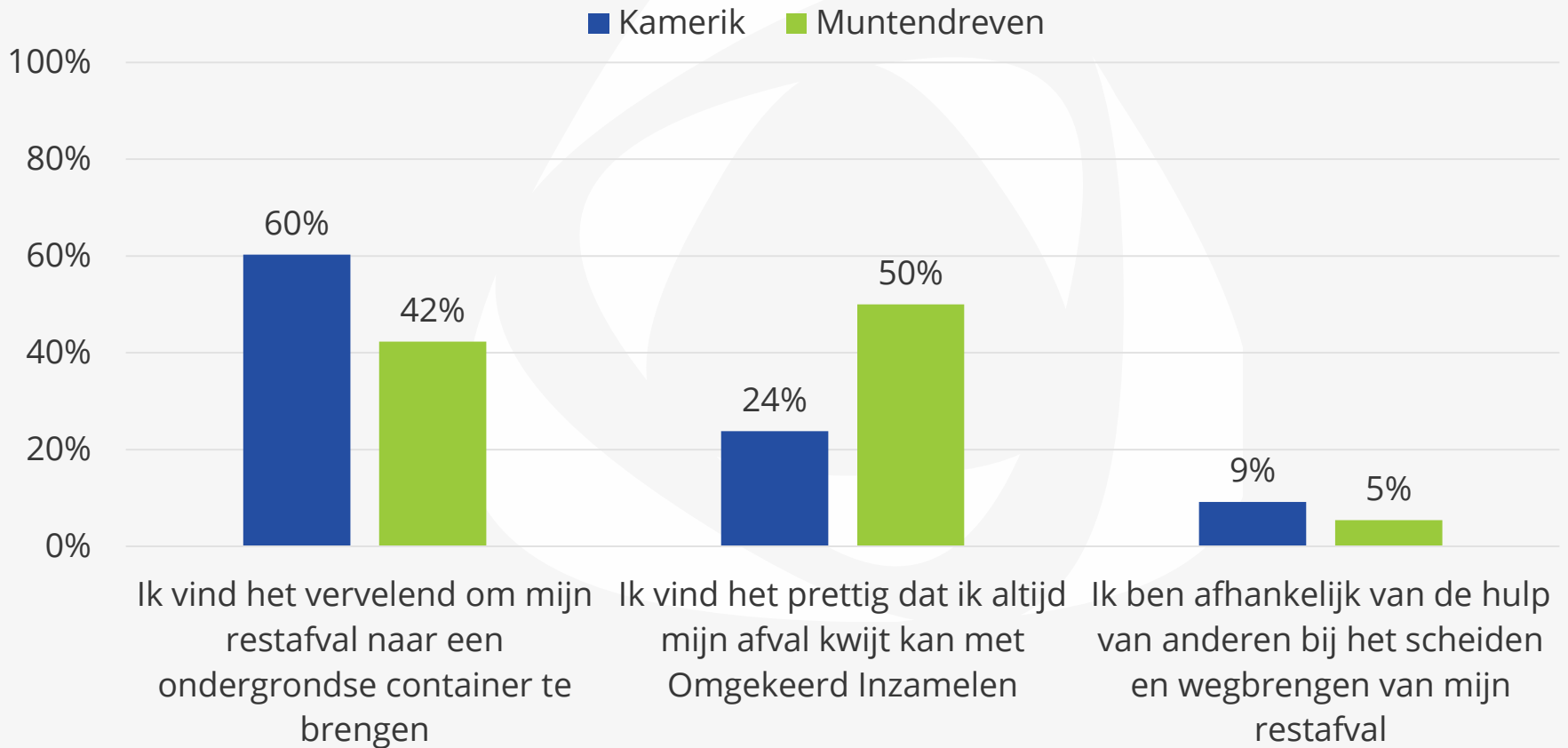
Hoe tevreden bent u over de afvalinzameling tijdens de proef Omgekeerd Inzamelen?

De inwoners van Kamerik staan negatiever tegenover Omgekeerd Inzamelen dan de inwoners van Muntendreven.

In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen?

% respondenten dat aangeeft het (helemaal) met de stelling eens is

Hoe meer men aan afvalscheiding heeft gedaan, hoe meer tevreden men is over de proef

In hoeverre heeft u over het algemeen meer of minder aan afvalscheiding gedaan tijdens de proef Omgekeerd Inzamelen, ten opzichte van de periode voor de proef?

* uitgesplitst naar de beoordeling van de proef

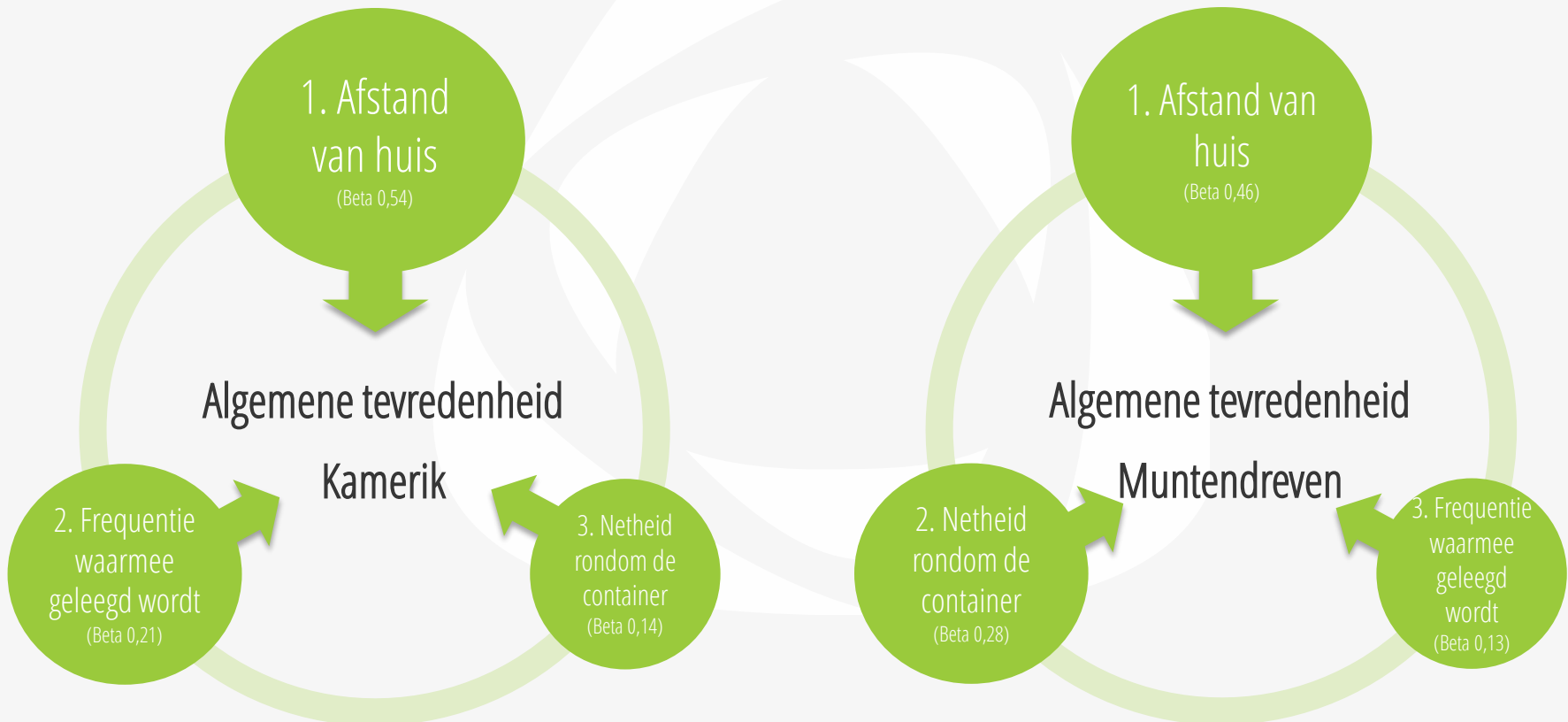
Beoordeling proef	Percentage huishoudens dat (veel) minder aan afvalscheiding heeft gedaan	Percentage huishoudens dat evenveel aan afvalscheiding heeft gedaan	Percentage huishoudens dat (veel) meer aan afvalscheiding heeft gedaan	Totaal
Onvoldoende (1-5) <i>(60 procent van de huishoudens)</i>	96%	68%	36%	61%
Voldoende (6-7) <i>(23 procent van de huishoudens)</i>	1%	20%	34%	22%
Goed (8-10) <i>(17 procent van de huishoudens)</i>	3%	12%	30%	17%
<i>Totaal</i>	100%	100%	100%	100%

D. Succesfactoren en weerstanden

De (perceptie op de) afstand tot de ondergrondse container heeft de grootste impact op tevredenheid. Daarnaast spelen de frequentie van legen en de daarmee samenhangende netheid rond de container een belangrijke rol in de perceptie van de inwoners.

De (perceptie op de) afstand tot ondergrondse container heeft de grootste impact op beleving, overige prioriteiten verschillen per wijk

Relatieve impact tevredenheidsaspecten op algemene tevredenheid*

* Door middel van een regressie-analyse is de impact van afzonderlijke tevredenheidsaspecten op de algemene tevredenheid bepaald. De in deze analyse gevonden Beta-waarden zijn een maatstaf voor deze impact. Een voorbeeld: als in Kamerik de tevredenheid over de afstand van huis tot container toeneemt van 4.9 tot 5.9, dan stijgt algemene tevredenheid met 0,5.

Frequentie van legen, (meer) containers in de omgeving en bevorderen netheid rond containers benoemen inwoners als verbeterpunten

Top 3 verbeterpunten per wijk

Kamerik

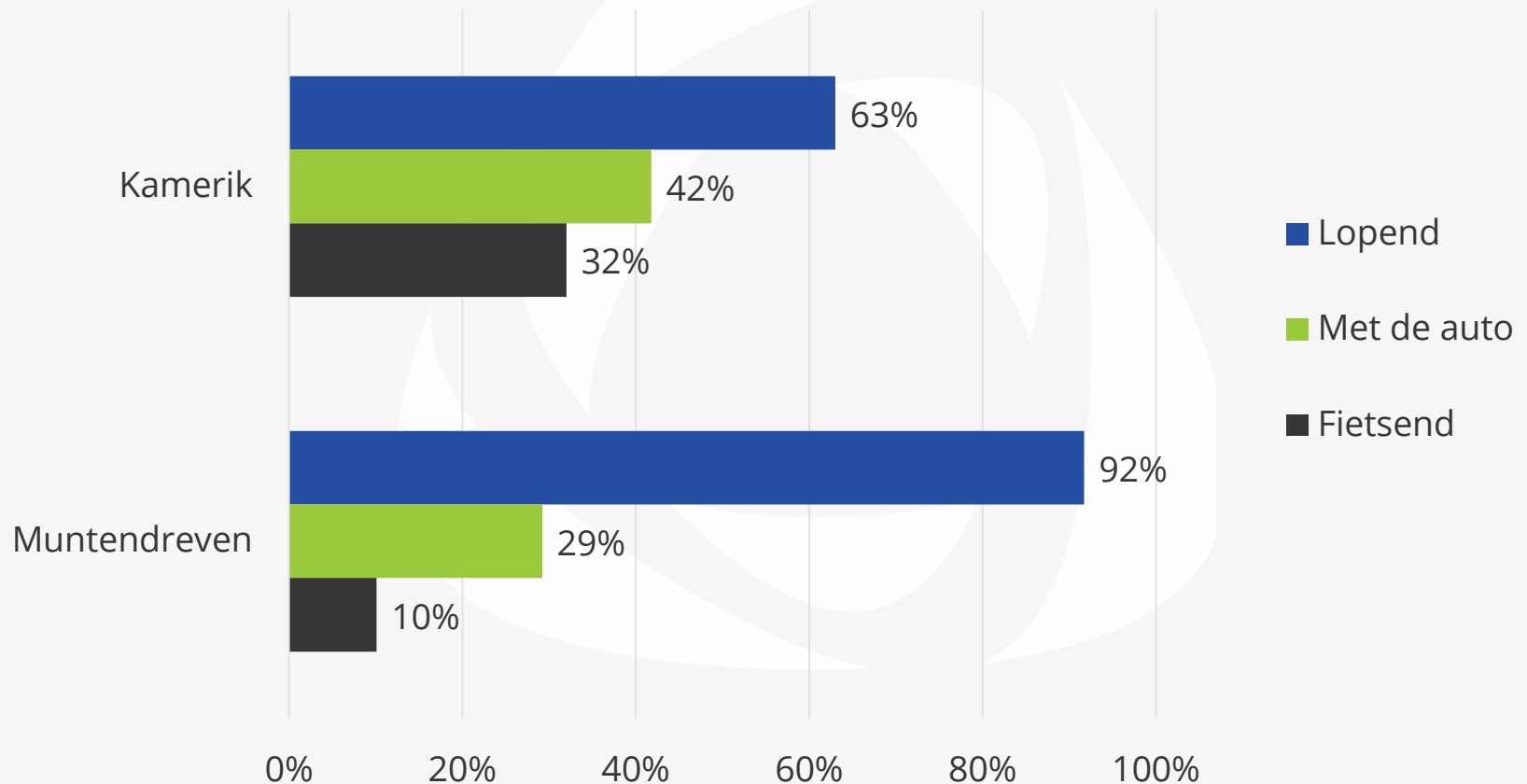
1. Vaker legen van de ondergrondse container (43%)
2. Ondergrondse containers in de omgeving voor plastic (33%)
3. Vaker ophalen van de containers met grondstoffen aan huis (23%)

Muntendreven

1. Ondergrondse containers in de omgeving voor plastic (49%)
2. Mensen beboeten die afval naast de containers plaatsen (38%)
3. Ondergrondse containers in de omgeving voor papier (22%)

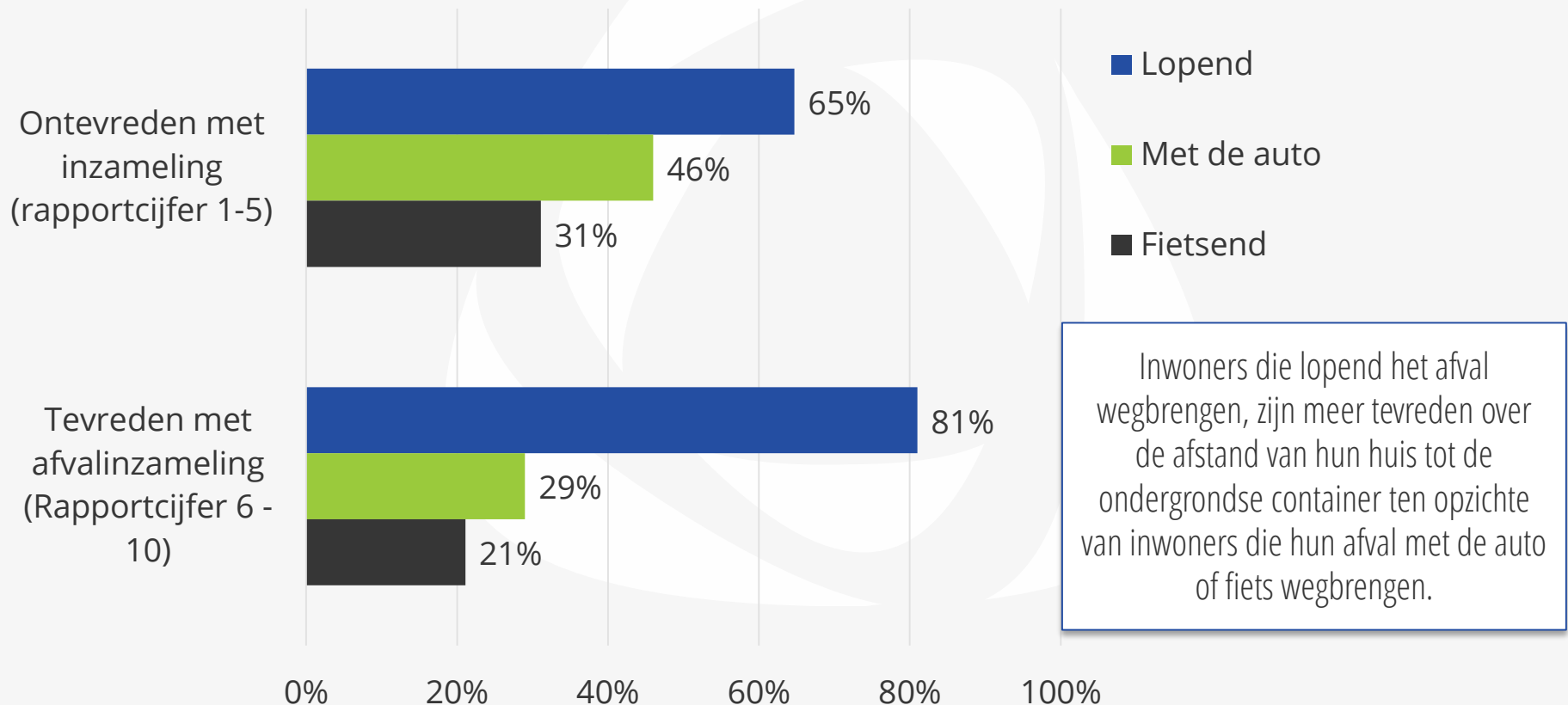
Inwoners van Muntendreven brengen hun restafval veel vaker lopend weg dan inwoners van Kamerik

Op welke manier(en) heeft u tijdens de proef uw restafval vervoerd naar de ondergrondse container?

Als men afval lopend weg kan brengen is men meer tevreden over de proef

Op welke manier(en) heeft u tijdens de proef uw restafval vervoerd naar de ondergrondse container?

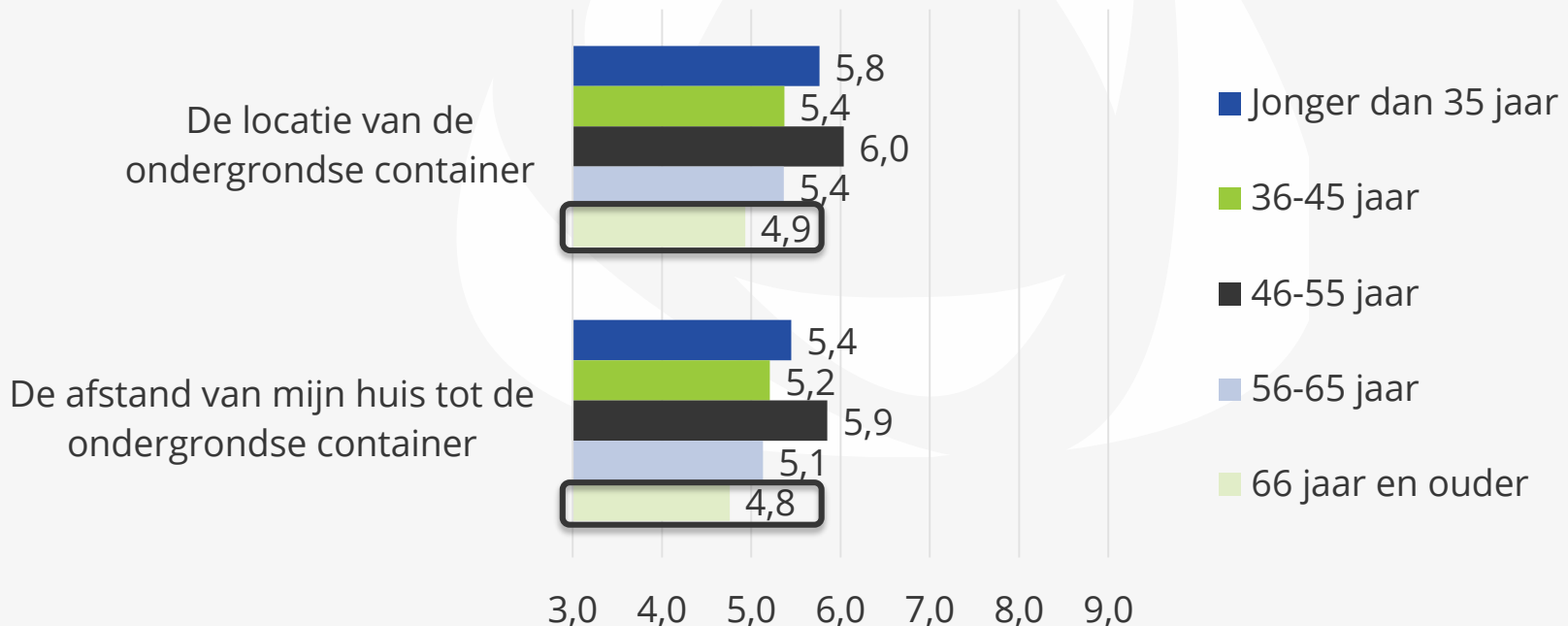

Voor het deel van de inwoners die minder zelfredzaam zijn, is afval wegbrengen een barrière

8 procent

van de inwoners is afhankelijk van anderen bij het scheiden en wegbrengen van hun restafval (n=59). Van deze groep is 86 procent ontevreden over de afvalinzameling in de proef. Het betreft hier vooral ouderen: de helft van deze groep is 66 jaar of ouder.

Tevredenheid aspecten afvalinzameling (gemiddeld rapportcijfer) naar leeftijd

A 3D maze with a blue path leading to an arrow, overlaid with a green grid and a large green arrow. The maze is white and the path is blue. The green grid is semi-transparent and covers the right side of the image. A large green arrow points to the right, overlaid on the grid.

3. Conclusies

De proef heeft geleid tot daadwerkelijk meer scheiden van afval, de negatieve beleving kan (nog) meer scheiden echter belemmeren

A.
Grondhouding
afvalscheiding

- Bijna alle inwoners vinden afvalscheiding belangrijk;

B.
Gedrag

- De proef met Omgekeerd Inzamelen heeft bij een derde van de inwoners tot daadwerkelijk meer scheiden van afval geleid;
- Men ziet vaak ruimte om nog meer afval te scheiden;

C.
Beleving Omgekeerd
Inzamelen

- De waardering voor afvalinzameling in de proef is laag;
- Groot deel (60 procent) van de inwoners geeft een onvoldoende. Deze groep inwoners scheidt niet meer afval dan voor de proef.

De negatieve beleving is te beïnvloeden door het ombuigen van weerstanden naar succesfactoren

	Weerstanden	Succesfactoren	Opmerkingen
1.	Container te ver weg	Container dichterbij	Moet gemakkelijk te lopen zijn
2.	Niet frequent legen van afvalcontainers (container vol)	Meer en vaker ophalen	Met name in Kamerik.
3.	Vuil naast container	Controle van / optreden tegen vuil naast container	Met name in Muntendreven
4.	Afhankelijk van de hulp van anderen	Kan het (gemakkelijk) zelf doen of regelen	Voorals hindernis voor ouderen. Hoewel het om een relatief kleine groep gaat, is het belangrijk hen met deze barrière te helpen.

Hangt met elkaar samen: een volle container betekent dat men vuil ernaast zet. Dit kan ook perceptie zijn: als anderen afval er naast zetten, dan zal hij wel vol zijn.

Meer informatie? Neem contact met ons op!

Newcom Research & Consultancy B.V.

drs. Sjoerd Buitinga

www.newcom.nl | info@newcom.nl

Vestiging Amsterdam

Herengracht 564

1017 CH Amsterdam

T: 020 - 639 32 51

Vestiging Enschede

Capitool 50-4

7521 PL Enschede

T: 053 - 483 66 00

F: 053 - 433 74 15

